

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

<i>Indiener</i>	<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>Standpunt gemeente</i>
	Gesteld wordt dat het niet wenselijk is landbouwgrond in te zetten voor het opwekken van energie.	Doelstelling van de gemeente is om (binnen de gemeente) te kunnen voldoen aan een energiebehoefte van 1PTJ in 2050. Dit zijn 18 (grote) windturbines van 4MW of 1 miljoen zonnepanelen. Momenteel wordt gekeken naar een combinatie van beide manieren voor de grootschalige opwek van duurzame energie. Nu de gestelde doelstellingen niet gehaald worden middels het (volledige) gebruik van de beschikbare capaciteit voor zon-op-dak, zon-op-water en windenergie, is gekeken naar de mogelijkheid van zon-op-land. Indiener geeft tevens aan dat schaarste ten aanzien van landbouwgrond heerst en dat de ontwikkeling van een zonnepark leidt tot meer schaarste. Dit zou leiden tot een stijging van de grondprijs. Deze zorg is ongegrond. Er is geen bewijs (op locaties waar reeds een zonnepark is ontwikkeld) dat de ontwikkeling van een zonnepark op land zou leiden tot een prijsstijging van grond.
	Gesteld wordt dat de zonneladder moet worden gehanteerd.	De zonneladder is gehanteerd. De zonneladder geeft slechts de voorkeur weer voor het gebruik van zonnepanelen. De beoordeling van initiatieven vormt echter maatwerk, waarvoor de visie grootschalige opwek de handvatten geeft. Onderdeel van de visie is ook een analyse van de potentie van de verschillende trede (zie ook de Ruimtelijk Onderbouwing). Hieruit blijkt ook dat het grootste deel in trede 3 zal moeten worden opgewekt. Reden hiervoor is dat er onvoldoende capaciteit is binnen de gemeente om zonder het gebruik van zon-op-land te kunnen voldoen aan de gestelde doelstellingen.
	Reclamant heeft zorgen over de inpassing in het landschap. Gesteld wordt dat het een	De reeds aanwezige beplanting begint uit te dunnen. Hier wordt op ingespeeld door deze weer te versterken. Op deze manier is zowel sprake van inpassing als ook aan het oog onttrekken van het zonnepark. Overigens is in de “Visie Grootschalige Opwek en kaders – 2019” (te raadplegen via de website www.hilvarenbeek.nl) ten aanzien van jonge ontginningslandschappen aan de oostkant van de

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	zeer open gebied betreft.	gemeente opgenomen dat de ontwikkeling van zonneparken tot een maximale grootte van 20ha zullen worden toegestaan (p. 14).
	Gesteld wordt dat sprake is van weidevogelgebied. Gesteld wordt dat de ontwikkeling van een zonnepark zou zorgen voor predatoren door het struikgewas, hetgeen funest is voor de weidevogelstand.	Rondom het zonnepark wordt naast de landschappelijke inpassing ook een hekwerk geplaatst. Uit de Ruimtelijke Onderbouwing volgt dat dit hekwerk bestaat uit een grof gaas. Kleine zoogdieren zoals hazen of marters kunnen hier doorheen, terwijl grote predatoren (zoals vossen) hier niet doorheen kunnen. De landschappelijke inpassing van het zonnepark (struikgewas) zal derhalve niet zorgen voor een substantiële toename van schuilplaatsen voor predatoren.
	Gesteld wordt dat de ontwikkeling van een zonnepark zal leiden tot een toenemend aantal muizen en ratten in en om de zonnepanelen. Geen prooi meer voor de roofvogels, omdat deze zich kunnen verschuilen onder de panelen.	Uit navraag bij een ecooloog blijkt dat ratten niet worden aangetrokken bij stil liggend landschap. Wel kunnen woelmuizen aangetrokken worden tot het zonneveld. De potentiële aanwezigheid van uilen en andere roofvogels (in de weide omtrek van het park) zou ervoor moeten zorgen dat de populatie gecontroleerd blijft. Het zonnepark zelf biedt immers schuilmogelijkheden, maar is geen voedselbron. Uiteindelijk zullen de muizen dus op zoek moeten naar voedsel en kunnen zij ten prooi vallen aan roofdieren (waaronder vogels). Kronos Solar heeft inmiddels 15 jaar ervaring met gerealiseerde zonneparken en een muizenplaag (dan wel rattenplaag) is nog nooit voorgekomen bij een gerealiseerd park. De zorg voor een eventuele plaag is derhalve ongegrond.
	Gesteld wordt dat de ontwikkeling van een zonnepark een	Ontwikkelaar werkt volgens de thans geldende normen en richtlijnen. Het betreft Europese en nationale regelgeving. Daarnaast gelden er ook richtlijnen vanuit de netbeheerder. Kronos Solar realiseert eveneens zonneparken onder of naast hoogspanningsmasten. Hierbij mag de

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	impact heeft op de koeien. Er bestaat angst voor straling en lekspanning. Dit aspect is nog mondeling toegeligd in de hoorzitting van 5 oktober 2020	leveringszekerheid van elektriciteit niet in het geding komen door zwerf- of lekstromen. Hetzelfde geldt voor zonneparken naast gasleidingen, die ook door Kronos Solar zijn gerealiseerd. Vanwege de Kathodische bescherming (methode van corrosiebestrijding) gelden hier ook strenge richtlijnen (NEN-richtlijnen) voor. Aan alle in een bepaald gebied geldende eisen wordt door ontwikkelaar voldaan bij de realisatie van een zonnepark. De ontwikkelaar overlegt met de reclamant over een gangbare methode en geldend protocol om een dergelijke 0-meting uit te voeren.
	Gesteld wordt dat schittering en reflectie van de zonnepanelen invloed kan hebben op de weidevogels en de koeien.	Zoals ook uiteengezet in de Ruimtelijke Onderbouwing, is de schittering/reflectie van zonnepanelen zeer gering. Dit is tevens te verklaren uit het feit dat een zonnepaneel zonlicht op moeten nemen om dit om te kunnen zetten in energie. Een weerspiegeling of reflectie van zonlicht bestaat uit niet opgenomen zonlicht. Wanneer een zonnepaneel dus zonlicht reflecteert neemt het dit zonlicht niet op en zet het dat niet om in energie. Zonnepanelen zijn dus zo gemaakt dat zij bijna geen zonlicht reflecteren, ze nemen het juist op. Op veel locaties langs snelwegen, vliegvelden en op geluidsschermen worden dan ook zonnepanelen geplaatst. Op dit soort locaties heeft een eventuele schittering/reflectie zeer grote gevolgen. Ten overvloede wordt opgemerkt dat op deze plekken vaak geen sprake is van een landschappelijke inpassing, waarbij het zonnepark wordt afgeschermd middels beplanting. Dat is hier wel het geval, waardoor een eventuele schittering of reflectie wordt tegengehouden door de betreffende beplanting (hiervoor wordt verder verwezen naar de Ruimtelijke Onderbouwing).
	Er wordt verzocht om een nulmeting ten aanzien van de koeien en een schadevergoeding bij een wijziging in het	Gezien de subjectiviteit (dit is nagenoeg niet meetbaar) en aanwezigheid van tal van andere invloedrijke externe factoren kan ontwikkelaar geen nulmeting aanbieden voor het gedrag van koeien. Als onderdeel van de afspraken met de gemeente kan bijvoorbeeld wel een nulmeting worden gedaan omtrent bodemverontreiniging. Dit laatste is immers meetbaar.

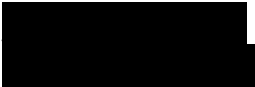
Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	gedrag van de koeien.	
2. <i>Linssen advocaten, Postbus 246, 5000 AE Tilburg, namens Britt B.V. + [REDACTED] (ingekomen 14 september 2020; aanvullende grieven zijn binnengekomen op 29 september 2020))</i>	Gesteld wordt dat de ontsluiting niet deugdelijk is. Gesteld wordt daarnaast dat de Van de Veldenweg eigendom is van indiener en niet geschikt voor de ontsluiting.	De Van der Veldenweg is deels gemeentelijk eigendom en voor een klein deel particulier eigendom. De Van der Veldenweg is een openbare weg. Dat betekent dat eenieder de weg kan gebruiken. Als bij de bouw schade zou ontstaan aan deze openbare weg zal deze door de bouwer hersteld dan wel betaald moeten worden. Ontwikkelaar is daar toe bereid.
	Gesteld wordt dat sprake is van een onverantwoorde accumulatie van risico's: (i) schade door deeltjes glas bij brand van twee kanten En (ii) angst voor besmettelijke dierziekten (schapen op het park,	Ontwikkelaar draagt zorg voor het zonnepark. Het zonnepark wordt 24/7 gemonitord. Zodra een bedreigende situatie ontstaat, bijvoorbeeld brand, worden direct, automatisch de hulpdiensten ingeschakeld. Ook vanuit de risicokaart is er geen verdere aanleiding om aanvullende maatregelen te nemen Voor wat betreft de besmettelijke dierziekten. De eventuele herder die zijn schapen op het zonnepark laat grazen draagt de zorg voor zijn/haar schapen. Deze herder loopt exact hetzelfde risico als de veehouder in de buurt. Redelijkerwijs mag van beide partijen worden verwacht dat zij zorg dragen voor hun dieren en bij ziekte daar ook op een juiste manier mee omgaan. Het zonnepark zou derhalve niet moeten zorgen voor een substantieel hoger risico op besmetting dan reeds aanwezig is.

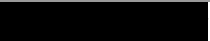
Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	intensieve veehouderij in de buurt)	
	Gesteld wordt dat ten onrechte verwezen wordt naar de Verordening ruimte die thans niet meer van toepassing is. Verder ontbreken de berekeningen dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in stedelijk gebied onvoldoende is. Verwijzing hiervoor naar de Visie Grootschalige Opwek en de bijbehorende kader is dan ook onvoldoende.	De zonneladder is gehanteerd. De zonneladder geeft slechts de voorkeur weer voor het gebruik van zonnepanelen. De beoordeling van initiatieven vormt echter maatwerk, waarvoor de visie grootschalige opwek de handvatten geeft. Onderdeel van de visie is ook een analyse van de potentie van de verschillende trede (zie ook de Ruimtelijk Onderbouwing). Hieruit blijkt ook dat het grootste deel in trede 3 zal moeten worden opgewekt. Reden hiervoor is dat er onvoldoende capaciteit is binnen de gemeente om zonder het gebruik van zon-op-land te kunnen voldoen aan de gestelde doelstellingen. Zowel in de voormalige Verordening ruimte als in de thans geldende Interim Omgevingsverordening van de provincie ten aanzien van duurzame energie is vertaald in de VGO van de gemeente Hilvarenbeek. Het beleid uit de Vr ten aanzien van duurzame energie is 1 op 1 overgenomen in de IOV. De toetsing van het provinciale beleid is in de ruimtelijke onderbouwing in voldoende mate beschreven. In de definitieve versie van de ruimtelijke onderbouwing wordt de juiste verwijzing naar het geldende ruimtelijk beleid van de provincie opgenomen.
3. en 25 mede-	Het standpunt wordt ingenomen dat een zonnepark niet is in te passen in het	Deze vrees van reclamanten onderschrijven wij niet. In de Ruimtelijke Onderbouwing wordt de visie omtrent de landschappelijke inpassing uitgebreid uiteen gezet.

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

<i>ondertekenaars,</i> <i>(ingekomen 11 september 2020)</i>	landschap. Hierbij wordt geen verdere onderbouwing gegeven.	Daarnaast zijn er, in tegenstelling tot het standpunt dat indiener inneemt, wel degelijk voorbeelden te vinden in Nederland waar de landschappelijke inpassing zichtbaar is en het zonnepark grotendeels aan het oog wordt onttrokken. Indiener spreekt over “lichtmasten met camera’s en dat is het.” De Ruimtelijke Onderbouwing geeft duidelijk weer dat dit niet is hoe het zonnepark eruit zal zien.
	Het standpunt wordt ingenomen dat de grond onder de panelen verdort door uitputting en uitdroging en dat er niets meer kan leven.	Een dergelijke situatie is niet te verwachten). Door rekening te houden met de opstelling van de zonnepanelen en het houden van voldoende afstand, komt er nog steeds afdoende zonlicht op de grond onder de zonnepanelen. Daarnaast worden meerdere maatregelen genomen om te voorkomen dat er niets meer groeit. Dit aspect is uitgewerkt in de Ruimtelijke Onderbouwing. Overigens wijzen diverse studies uit dat de biodiversiteit juist omhoog gaat als gevolg van de ontwikkeling van een zonnepark. Zie in dit kader bijvoorbeeld https://solarmagazine.nl/nieuws-zonne-energie/i19677/naturalis-goed-ingericht-zonnepark-beter-voor-biodiversiteit-dan-landbouwgrond
	Reclamanten stellen dat er niets bekend is over straling. Gevraagd wordt of dit negatieve effecten heeft.	Bij de aanleg van het zonnepark werkt de ontwikkelaar volgens de thans geldende normen en richtlijnen. Het betreft Europese en nationale regelgeving. Daarnaast gelden er ook richtlijnen vanuit de netbeheerder. De betreffende ontwikkelaar realiseert eveneens zonneparken onder of naast hoogspanningsmasten. Hierbij mag de leveringszekerheid van elektriciteit niet in het geding komen door zwerf- of lekstromen. Hetzelfde geldt voor zonneparken naast gasleidingen. Vanwege de Kathodische bescherming (methode van corrosiebestrijding) gelden hier ook strenge richtlijnen (NEN-richtlijnen) voor. Aan alle in het gebied geldende eisen wordt voldaan bij de realisatie van een zonnepark. De angst voor straling en lekspanning is derhalve ongegrond.
	Gesteld wordt dat Enexis een netwerk heeft dat overvol zit	Deze stelling is feitelijk onjuist. Het Enexis-netwerk is niet vol op deze locatie en de benodigde capaciteit is reeds gereserveerd

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	en dat ze geen extra capaciteit willen/hebben.	
	Reclamanten vragen zich af of initiatiefnemers deze voorziening ook willen bouwen als er geen substantiele subsidie mee gemoeid zou zijn?	Zonder subsidie zou ontwikkelaar niet overgaan tot de ontwikkeling van een dergelijk zonnepark. Om een zonnepark zonder subsidie enigszins rendabel te maken is een totale oppervlakte van 100-150ha per park nodig. In een klein land als Nederland is dat nauwelijks mogelijk. Volledigheidshalve moet hierbij opgemerkt worden, dat de subsidie er slechts voor zorgt dat de eerste 15 jaar geen verlies wordt geleden (de eerste 15 jaar is het zonnepark voor ontwikkelaar niet rendabel). De subsidie zorgt ervoor dat de eerste 15 jaar een resultaat van nihil wordt behaald.
	Reclamanten vragen zich of wie ruimt de rommel op na de looptijd?	De gemeente maakt afspraken met de ontwikkelaar en grondeigenaar over het opruimen van het park. De ontwikkelaar draagt zorg voor het opruimen van het park en neemt hiervoor vooraf ook maatregelen die dienen ter garantie voor de grondeigenaar. Ontwikkelaar gebruikt voor deze garantie een derdenrekening. Hierop wordt geld gereserveerd en vastgezet voor de ontmanteling. Dit wordt, samen met eventuele andere afspraken, ook vastgelegd in een anterieure overeenkomst tussen de gemeente en de ontwikkelaar.
4. <i>Intermediair & Advies,</i> <i>namens</i>	Reclamant stelt dat eerst de VVGB moet worden vaststellen, daarna pas ontwerp van de vergunning ter inzage leggen. Er zou sprake zijn van een verkeerde procedure.	De raad heedt vooraf een besluit genomen om een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven. Deze door de raad afgegeven ontwerp vvgb is gelijktijdig met de ontwerp Omgevingsvergunning ter inzage gelegd. De procedure is dus juist.

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

 (ingekomen 11 september 2020)		
	Verder stelt reclamant dat alle stukken niet online te raadplegen waren voor 20 augustus 2020. Dit is onzorgvuldig en reden voor afwijzing	De stukken waren ook gewoon in te zien op het gemeentehuis, zoals in de publicatie was aangegeven. Bovendien zijn de stukken ook nog per email aan reclamant beschikbaar gesteld. Er waren dus alternatieve mogelijkheden om alle stukken in te zien.
	Gesteld wordt dat de ontwikkelaar opzettelijk veel informatie verstrekt om onduidelijkheid te creëren	De ontwikkelaar betreurt het gevoel van omwonenden dat zij expres overladen worden met informatie. Het doel hiervan is juist dat iedereen zo goed mogelijk geïnformeerd wordt en om een goed draagvlak te creëren voor de ontwikkeling van het zonnepark. De stukken die onderdeel uitmaken van de vergunning zijn uiteindelijk in afstemming met ons opgesteld.
	Reclamant stelt dat de locatiekeuze niet is onderbouwd. Hierbij wordt verwezen naar bouwstenen van de Provincie Zuid-	De locatiekeuze is wel degelijk onderbouwd in de Ruimtelijke Onderbouwing. Reclamant heeft zelfs de onderdelen die zijn gebruikt om te beoordelen of een potentiële locatie geschikt is, herhaald in zijn zienswijze. Reclamant verwijst hier naar “handreikingen voor zonneparken.” Volgens reclamant zouden deze gebruikt en/of gevolgd moeten worden. Deze bouwstenen zijn echter gepubliceerd door en voor provincie Zuid-Holland. De gemeente Hilvarenbeek is niet verplicht de richtlijnen uit andere provincies te volgen of over te nemen.

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	Holland. Uitspraak m.b.t. de energiebehoefte.	
	Gesteld wordt dat een oost west opstelling minder piekproducte heeft en daarom beter aansluit bij de energiebehoefte. Oost-west geniet daarom de voorkeur, aldus indiener.	Een Oost-West-opstelling dekt meer grondoppervlakte af en kan op bepaalde locaties ecologisch minder wenselijk zijn. Er is hier niet gekozen voor deze opstelling. Niet wordt door indiener ingegaan op de reden waarom een Oost-West-opstelling beter aan zou sluiten bij de energiebehoefte, noch wordt hier enige data ter onderbouwing gegeven.
	Aangegeven wordt dat niet duidelijk is via welke wijze het zonnepark wordt aangesloten op het dichtstbijzijnde aansluitpunt. De aanname wordt gedaan dat dit over percelen van andere grondeigenaren zal worden gedaan.	De benodigde capaciteit is reeds bij de netbeheerder gereserveerd. De netwerkbeheerder zal uiteindelijk zorg dragen voor de aansluiting van het zonnepark op het elektriciteitsnetwerk. Hiervoor maakt de netwerkbeheerder, voor zover bekend, gebruik van de openbare weg en reeds gevestigde rechten van opstal. De netbeheerder vraagt hier zelf een vergunning voor aan, dit loopt niet binnen deze procedure.
	Gesteld wordt dat sprake is van een landinrichtingsproject	Ingevolge de uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van de State van 14 augustus 2019 is bij de ontwikkeling van een zonnepark geen sprake van een stedelijk ontwikkelingsproject voor de toepassing van artikel 4 van het besluit omgevingsrecht. Hierbij wordt aangegeven dat,

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	en m.e.r.-plichtig stedelijk ontwikkelingsproject.	blijkens de parlementaire geschiedenis, daarbij gedacht moet worden aan een verstening of urbanisering van gebied. Het realiseren van een zonnepark volgens de AbRvS niet gelijkgesteld worden met dergelijke ontwikkelingen (r.o. 3.3 AbRvS 14 augustus 2019, ECLI:NLRVS:2019:2270). Of sprake is van een landinrichtingsproject is, ingevolge dezelfde uitspraak van de AbRvS, afhankelijk van de tijdelijke aard en het substantiële karakter van het park. Het door Kronos Solar te ontwikkelen park is van tijdelijke aard en is niet zodanig substantieel van aard dat het aangemerkt zou moeten worden als landinrichtingsproject. Er bestaat geen m.e.r.-verplichting ten aanzien van het te ontwikkelen zonnepark.
	Gesteld wordt dat de SDE++ niet meer wordt gehaald (bestaat niet meer), dit wordt SDE++. Hierdoor is het project niet meer haalbaar (tevens ook de participatie). Er moet een onherroepelijke vergunning zijn voordat de subsidieaanvraag kan worden ingediend.	Dit standpunt staat los van de procedure voor het verkrijgen van de omgevingsvergunning. Daarnaast is het standpunt feitelijk onjuist. De vergunning moet zijn verleend, maar hoeft niet onherroepelijk te zijn (zie tevens de website van RVO) en is het aan de ontwikkelaar om een inschatting te maken over de haalbaarheid van de procedure.
	Gesteld wordt dat het aanleggen van een zonnepark in strijd zou zijn met het concept-REKS.	Deze stelling is onjuist. Er wordt weliswaar gesproken over windmolens, maar hier staat duidelijk bij vermeld dat de opwekking van de daar bedoelde energie ook kan worden opgewekt middels zonneparken (in plaats van windmolens dus). Zie ook ons eerdere standpunt hierover.

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	Gesteld wordt dat alleen maar plaats is voor 10 windmolens.	
	Gesteld wordt dat het zonnepark in strijd is met het provinciaal beleid. Gesteld wordt dat niet aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. Niet wordt gesteld waarom niet aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.	Deze stelling is onjuist. Er wordt wel voldaan aan de voorwaarden van het beleid, hiervoor wordt verwezen naar de motivatie neergelegd in de ingediende Ruimtelijke Onderbouwing. Wij zijn van mening dat het provinciaal beleid voldoende is meegewogen. In de definitieve ruimtelijke onderbouwing wordt het beleid uit de Interim Omgevingsverordening verwerkt.
	Locatie valt niet binnen de kaart van zoekgebieden van Groen Ontwikkelingsfonds Brabant, er is sprake van willekeur bij de locatiekeuze.	Deze kaart is door een private partij opgesteld en is geen vastgesteld beleid. Het is slechts een indicatieve kaart die poogt interesse te wekken van initiatiefnemers.
	Meervoudig ruimtegebruik door schapen; gesteld wordt dat schapen verwondingen zullen	Letsel bij schapen was het geval in 1 zonnepark in Nederland. Naar aanleiding hiervan heeft ontwikkelaar overleg gehad met de schaapherders die schapen op hun parken laten grazen. Bij de te realiseren zonneparken door ontwikkelaar wordt dergelijk letsel niet verwacht omdat er geen uitstekende delen zijn van het frame waar de dieren zich aan kunnen ophalen.

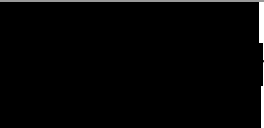
Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	oplopen naar aanleiding van het grazen op het zonnepark.	
	Gesteld wordt dat weinig bekend is over de lange termijn effecten van zonnepanelen op landbouwgrond. Hierbij wordt gesteld dat evident is dat de bodemgesteldheid van landbouwgrond zal afnemen en dat de lange duur (25 jaar) zeker een sterk negatief effect zal hebben. Er wordt verwezen naar diverse studies.	Er zijn veel verschillende onderzoeken gedaan, het hangt vaak af van de onderzoeksvraag en de opdrachtgever. Zie ook: https://solarmagazine.nl/nieuws-zonne-energie/i19677/naturalis-goed-ingericht-zonnepark-beter-voor-biodiversiteit-dan-landbouwgrond
	Onderhoudsplan ontbreekt	Een inrichtings- en beheerplan is onderdeel van de stukken.
	Gesteld wordt dat landschappelijke inpassing niet is geborgd in het plan.	Er is naast een inpassingplan ook een inrichtings- en beheer plan opgenomen in de stukken. Onderdeel van de vergunning is daarnaast instandhouding en onderhoud. De gemeente kan hierop handhaven. Tevens zijn afspraken gemaakt hierover in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar.

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	Het standpunt wordt ingenomen dat er meer geluidsoverlast zal zijn. Daarnaast bestaat de angst dat de opwarming van het zonnepark ervoor zal zorgen dat de koeling van de naastgelegen veehouderij nog harder werken.	De omvormers staan niet langs de openbare weg. De panelen zelf maken geen geluid. De geldende richtlijnen worden aangehouden. Voor het standpunt omtrent warmte wordt verwezen naar het volgende standpunt en de beantwoording daarvan.
	Gesteld wordt dat men last zal hebben van warmte eiland effecten.	Deze zorg is ongegrond. Zoals te lezen is in de Ruimtelijke Onderbouwing kan inderdaad direct boven de zonnepanelen een wat hogere luchttemperatuur ontstaan. Het gaat hierbij om verwaarloosbare verschillen (van soms slechts enkele honderdsten van graden Celsius). Op het moment dat de wind deze warme lucht zou gaan verplaatsen is de lucht al afgekoeld naar de rest van de omgevingstemperatuur. Daarnaast is uit onderzoek van onder meer Colombia University (zoals ook te lezen in de Ruimtelijke Onderbouwing), gebleken dat zonneparken eerder voor een daling in de omgevingstemperatuur zorgen dan een stijging en meer verkoeling zou bieden dan de maisvelden op dit moment doen.
	Gesteld wordt dat de participatie van 50% niet haalbaar is.	Dit is een streven, hierover worden afspraken gemaakt met Hilverstroom. Beide partijen hebben de verwachting dat dit nog altijd realistisch is.
	Er wordt een algemene opmerking gemaakt met betrekking tot de opbrengsten/Kosten	Dit is uiteindelijk een afweging voor de grondeigenaar. Dit staat los van de aanvraag van de omgevingsvergunning.

Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg

	van/voor de grondeigenaar	
5. (ingekomen 15 september 2020)	Gesteld wordt dat de zonneladder moet worden toegepast	De zonneladder is gehanteerd. De zonneladder geeft slechts de voorkeur weer voor het gebruik van zonnepanelen. De beoordeling van initiatieven vormt echter maatwerk, waarvoor de visie grootschalige opwek de handvatten geeft. Onderdeel van de visie is ook een analyse van de potentie van de verschillende trede (zie ook de Ruimtelijk Onderbouwing). Hieruit blijkt ook dat het grootste deel in trede 3 zal moeten worden opgewekt. Reden hiervoor is dat er onvoldoende capaciteit is binnen de gemeente om zonder het gebruik van zon-op-land te kunnen voldoen aan de gestelde doelstellingen.
	Bij aanleg van het zonnepark moet dit per direct worden ingepast. Niet pas na 10/15 jaar. Dit kan alleen met een 2,5 meter hoge zandwal i.c.m. bosplantsoen en bomen.	Zodra begonnen kan worden met de realisatie van het zonnepark kan het zonnepark pas worden ingepast in het landschap. Hiervoor dient een vergunning aanwezig te zijn, alsmede de subsidie verleend en de kabel moet er liggen. Het terrein moet dus in gebruik zijn genomen door de ontwikkelaar.
	Gesteld wordt dat er een wild passage aangelegd dient te worden.	In tegenstelling tot het project aan de Oirschotsedijk is dit een zeer compact zonneveld waar dieren omheen kunnen lopen. Bovendien is de helft van de hoogte en de helft van de breedte van het perceel al ingenomen door een forse varkenshouderij. Er wordt niet verwacht (zie ook ecologisch rapport) dat er een barrière vorming zal plaatsvinden. Bij het project aan de Oirschotsedijk is dit wel het geval. Daar komt dan ook een fauna passage door het park te liggen.

Aanvulling op 'Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Ansbaldweg' en 'Tabel zienswijzen ontwerp omgevingsvergunning zonnepark Oirschotsedijk'

Inleiding en aanleiding

Bij uitspraken van 27 maart 2024 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: **"de Afdeling bestuursrechtspraak"**) de omgevingsvergunningen voor de zonneparkprojecten 'Ansbaldweg'¹ en 'Oirschotsedijk'² vernietigd. Naar het oordeel van de Afdeling is in de toelichting bij de omgevingsvergunningen niet toereikend gemotiveerd waarom de zonneparkprojecten zijn toegestaan op locaties die in de voorkeursvolgorde van de 'zonneladder' op de laatste plaats komen.

Het college van burgemeester en wethouders is door de Afdeling bestuursrechtspraak opgedragen om opnieuw te besluiten op de aanvragen voor de zonneparkprojecten 'Ansbaldweg' en 'Oirschotsedijk'. In verband daarmee is het college wettelijk verplicht om aan de gemeenteraad te vragen of hij bedenkingen heeft tegen het (wederom) verlenen van de omgevingsvergunningen. Het is daarbij aan de gemeenteraad om te beoordelen of het motiveringsgebrek over de zonneladder voldoende is hersteld.

Het college en de gemeenteraad dienen in hun besluitvorming de zienswijzen te betrekken, die in 2020 zijn ingekomen over de toepassing van de zonneladder bij de zonneparkprojecten 'Ansbaldweg' en 'Oirschotsedijk'. Het is aan het college en de gemeenteraad om te beoordelen of deze zienswijzen in de weg staan aan het geven van een nieuwe instemming voor de zonneparkprojecten 'Ansbaldweg' en 'Oirschotsedijk'.

Wat houdt deze aanvulling in?

In deze aanvulling is aangegeven welke zienswijzen zijn ingekomen over de zonneladder. Hiernaast zijn de ingekomen zienswijzen over de zonneladder opnieuw beantwoord. Bij deze beantwoording is de nieuwe onderbouwing over de toepassing van de zonneladder meegenomen. De nieuwe onderbouwing is opgenomen in het document "Analyse potentie Trede 2 projecten Gemeente Hilvarenbeek" (hierna: **"de nieuwe motivering"**).

Waarom is er geen nieuwe zienswijzeronder opengesteld na de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak?

Er is na de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak geen nieuwe mogelijkheid geboden om zienswijzen naar voren te brengen over de zonneparkprojecten. Dat heeft ermee te maken dat in dit geval niet de volledige voorbereidingsprocedure opnieuw behoeft te worden

¹ ABRvS 27 maart 2024 ECLI:NL:RVS:2024:1291 (online: <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@142683/202106500-1-r2/>).

² ABRvS 27 maart 2024 met ECLI-nummer ECLI:NL:RVS:2024:1290 (online: <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@142682/202106855-1-r2/>).

doorlopen. De gemeenteraad en het college mogen³ en zullen direct definitief op de aanvragen beslissen en daarbij terugvallen op de “oude” (uitgebreide) voorbereidingsprocedures.

Hier komt bij dat het feitelijk ook niet mogelijk is (geweest) om opnieuw een zienswijzeronde open te stellen, aangezien het college door de Afdeling bestuursrechtspraak is opgedragen om uiterlijk 26 juni 2024 opnieuw besluiten te nemen op de aanvragen – en dat het college mag pas besluiten nadat de raad nieuwe besluiten heeft genomen.

Bovendien is enkel de motivering over de zonneladder gewijzigd sinds de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak. Omdat de aanvullende motivering niet leidt tot een (wezenlijke) wijziging van de zonneparkprojecten, rechtvaardigt deze aanvullende motivering op zichzelf nog niet een nieuwe zienswijzeronde open wordt gesteld.⁴

Welke zienswijzen zijn ingekomen over de zonneladder?

Zienswijzen zonneparkproject ‘Oirschotsedijk’

Over de toepassing van de zonneladder is schriftelijk het volgende – samengevat – naar voren gebracht:

Reclamant	Zienswijze
Zienswijze nummer 1 (zienswijzetabel pagina 1).	Gesteld wordt dat rekening gehouden dient te worden met de zonneladder, panelen dienen eerst op daken te worden geplaatst.
Zienswijze nummer 5 (zienswijzetabel pagina 12).	Gesteld wordt dat de ontwikkeling van het zonnepark in strijd is met het gemeentelijke beleid, omdat onvoldoende inhoud is gegeven aan de zonneladder.
Zienswijze nummer 6 (zienswijzetabel pagina’s 15 en 16).	De keuze van de locatie wijkt af van de aanbevelingen zoals de zonneladder voorschrijft.

Deze reclamant onder nummer 6 heeft ook ingesproken tijdens de hoorzitting van 12 oktober 2020 over het zonneparkproject ‘Oirschotsedijk’. Daarin heeft de reclamant het volgende naar voren gebracht, zo blijkt uit het verslag van de hoorzitting⁵:

“Ten aanzien van de zonneladder merkt reclamant op dat dit een advies is voor overheden om een afweging te maken bij initiatieven voor duurzame opwek van energie. Inzet van landbouwgrond zou de laatste stap moeten zijn. Vanuit de gemeente wordt toegelicht dat bij de vaststelling van de VGO al een dergelijke afweging heeft plaatsgevonden. Zelfs als alle daken worden voorgelegd met zonnepanelen is er in Hilvarenbeek nog 250 hectare aan oppervlakte voor zonne-energie nodig. De op basis van de VGO toe te kennen oppervlakte van 50 hectare geeft hier alvast voor een deel invulling aan. Reclamant is van mening dat de toewijzing van de locaties voor de

³ Zo volgt bijvoorbeeld uit rechtsoverweging 4.2 van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 13 juli 2022 met ECLI-nummer ECLI:NL:RVS:2022:2003.

⁴ Zo volgt bijvoorbeeld uit rechtsoverweging 17.1 van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 14 februari 2024 met ECLI-nummer ECLI:NL:RVS:2024:625.

⁵ Dit verslag is – evenals de zienswijzetabel – gevoegd als bijlage bij besprekingspunt 10 behorend bij de raadsvergadering van 11 november 2020 (online: https://hilvarenbeek.notubiz.nl/vergadering/784412#ai_5629482).

zonneparken is ingestoken vanuit het aanbod door grondeigenaren en niet vanuit de meest geschikte locaties.”

Zienswijzen zonneparkproject ‘Ansaldweg’

Over de toepassing van de zonneladder is schriftelijk het volgende – samengevat – naar voren gebracht:

Reclamant	Zienswijze
Zienswijze nummer 1 (zienswijzetabel pagina 1).	Gesteld wordt dat rekening gehouden dient te worden met de zonneladder, panelen dienen eerst op daken te worden geplaatst.
Zienswijze nummer 2 (zienswijzetabel pagina 5).	Gesteld wordt dat ten onrechte verwezen wordt naar de Verordening ruimte die thans niet meer van toepassing is. Verder ontbreken de berekeningen dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in stedelijk gebied onvoldoende is. Verwijzing hiervoor naar de Visie Grootschalige Opwek en de bijbehorende kader is dan ook onvoldoende.
Zienswijze nummer 5 (zienswijzetabel pagina’s 15 en 16).	Gesteld wordt dat de zonneladder moet worden toegepast.

De reclamanten onder nummer 1 en 5 hebben ook ingesproken tijdens de hoorzitting van 5 oktober 2020 over het zonneparkproject ‘Ansaldweg’. Tijdens deze hoorzitting heeft reclamant onder nummer 1 het volgende naar voren gebracht, zo blijkt uit het verslag van de hoorzitting⁶:

“Reclamant stelt dat de zonneladder had moeten worden toegepast. Dit is naar het oordeel van reclamant niet of onvoldoende gedaan.”

Standpunt van de gemeente over de ingekomen zienswijzen

Volgens de zonneladder bestaat de voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels (trede 0). Vervolgens moet worden gekeken naar de mogelijkheid van grondgebonden zonnepanelen in of tegen bestaand stedelijk gebied (trede 1 en 2). De mogelijkheid van zonnepanelen in het buitengebied is de laatste trede (trede 3). Bij een toestemming voor een zonneparkproject in trede 3 dient – zo blijkt uit de uitspraken van de Afdeling van 27 maart 2024 – deugdelijk gemotiveerd waarom het project wordt toegestaan op een plek die in de voorkeursvolgorde op de laatste plaats komt, zonder eerst de mogelijkheden in de treden 0, 1 en 2 ten volle te benutten.

Het klopt niet dat de zonneladder vereist dat eerst alle daken vol liggen met zonnepanelen, voordat een zonneparkproject kan worden toegestaan in het buitengebied (trede 3). Volgens de zonneladder is het niet vereist dat eerst daadwerkelijk alle mogelijkheden op eerdere treden van de zonneladder (feitelijk) zijn benut.⁷ De zonneladder is dus niet “volgtijdelijk”. Een

⁶ Dit verslag is – evenals de zienswijzetabel – gevoegd als bijlage bij besprekingspunt 9 behorend bij de raadsvergadering van 11 november 2020 (online: https://hilvarenbeek.notubiz.nl/vergadering/784412#ai_5629482).

⁷ Dit volgt uit rechtsoverweging 14.3 van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 27 september 2023 met ECLI-nummer ECLI:NL:RVS:2023:3624.

deugdelijke motivering is gegeven als aannemelijk is dat onvoldoende ruimte beschikbaar is binnen treden 0, 1 en 2 voor het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsambities.

In de nieuwe motivering is deugdelijk toegelicht dat aan de zonneparkprojecten 'Ansbaldweg' en 'Oirschotsedijk' in overeenstemming zijn met de gemeentelijke zonneladder (uit de Visie Grootschalige Opwek) en de provinciale zonneladder (uit artikel 3.41, eerste lid, onder a, van de Interim omgevingsverordening). In de nieuwe motivering is weergegeven dat de mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen op daken en gevels (trede 0) en in of tegen het stedelijk gebied (trede 1 en 2) niet voldoende zijn om aan de gemeentelijke duurzaamheidsambities te kunnen voldoen. Ook als alle eerdere treden van de zonneladder volledig worden benut, blijft er daarom behoefte aan de realisering van de zonneparkprojecten 'Ansbaldweg' en 'Oirschotsedijk'.

Conclusie

De ingekomen zienswijzen geven geen reden om af te wijken van de nieuwe motivering en/of te komen tot het oordeel dat de zonneparkprojecten 'Ansbaldweg' en 'Oirschotsedijk' niet in overeenstemming zijn met de toepassing van de zonneladder. Omdat de conclusie is dat is voldaan aan de zonneladder, is er geen reden die (of belang dat) rechtvaardigt dat geen nieuwe omgevingsvergunningen worden verleend voor de zonneparkprojecten 'Ansbaldweg' en 'Oirschotsedijk'.